การวิจัยเรื่อง "องค์ความรู้ศิลปินแห่งชาติ : นายสำราญ เกิดผล" เป็นงานวิจัยที่ใช้ระเบียบ วิธีวิจัยเชิงกุณภาพ มีคำถามวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับประวัติศิลปิน ผลงานดนตรี เอกลักษณ์ด้านดนตรีไทย องค์ความรู้คนตรีไทย และการถ่ายทอดดนตรีไทย การวิจัยใช้ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลภาคสนาม และบริบทด้านข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า

นายสำราญ เกิดผล เกิดในสายตระกูลนักดนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๐๐ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เริ่มเรียนปี่พาทย์ตั้งแต่อายุ ๕ ขวบ ต่อมาได้เรียนคนตรีเพิ่มเติมในสำนัก ดนตรีบ้านพาทยโกสล ระหว่างนั้นได้ศึกษาเพลงต่างๆ หลักการแต่งเพลง การบันทึกโน้ตสากล เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ ท่านได้รับมอบสิทธิ์ในการประกอบพิธีใหว้ครู และได้รับมอบโน้ตเพลงไทย สายบ้านพาทยโกสลทั้งหมดจากนายอาจ สุนทร นอกจากบทบาททางด้านดนตรีแล้ว นายสำราญ เกิดผล ยังเป็นแพทย์แผนไทย และคำรงตำแหน่งกำนันตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัด พระนครศรีอยุธยาด้วย เกียรติประวัติสูงสุดที่ได้รับคือได้รับการเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ประจำปี ๒๕๔๘ ด้านผลงานดนตรี นายสำราญ เกิดผล ได้สร้างสรรค์ผลงานดนตรีโดยแต่งเพลงสามไม้ในเถา เป็นเพลงแรกในปี ๒๔๘๘ จากนั้นจึงแต่ง เพลงไทยอีกเป็นจำนวนมาก คือ เพลงทางเดี่ยวด้วยเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เพลงหน้าพาทย์ เพลงโหมโรง เพลงเถา เพลงอัตรา ๑ ชั้น เพลงเรื่อง เพลงประกอบระบำ แต่งเพลงทางขับร้อง การบรรจุ เพลงตับ และการบันทึกโน้ตเพลงด้วยโน้ตสากล ด้านเอกลักษณ์ทางดนตรีของนายสำราญ เกิดผล ปรากฏกวามโดดเล่น คือ การรักษารูปแบบทางเพลงของสายสำนักบ้านพาทยโกสล ความเป็นศิลปิน ดนตรีที่มีความรู้ความสามารถด้านระนาดเอก ความเป็นนักประพันธ์เพลงไทย ความเป็นอาจาริยบุคคล และความเป็นสิลปินแห่งชาติ

องค์ความรู้ด้านผลงานคนตรีของนายสำราญ เกิดผล ประกอบด้วยคำอธิบายสาระด้าน หลักการเพลงหน้าพาทย์ใหว้ครู องค์ความรู้ของนายสำราญ เกิดผลที่เป็นผลงานการแต่งเพลงไทย ซึ่งนำเสนอในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วยเพลงหน้าพาทย์ใหว้ครู เพลงโหมโรง เพลงเรื่อง เพลงเถา ประเภทเพลงสำเนียงไทย เพลงชุดเพื่อแผ่นดิน เพลงสำเนียงจีน เขมร ฝรั่ง ลาว และชุดเพลงที่แต่ง โดยมีสมุฏฐานจากไทยสากล ลูกทุ่ง

ในด้านการถ่ายทอดดนตรี นายสำราญ เกิดผล เป็นครูดนตรีไทย ที่ให้ความสนใจต่อ การถ่ายทอดวิทยาการคนตรี ทั้งการต่อเพลงในภาคปฏิบัติ การอธิบายเทคนิควิธีบรรเลง ระเบียบวิธี ปฏิบัติของศิลปินคนตรี ประวัติดนตรี การปรับวงคนตรี และอธิบายประสบการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับ คนตรี นอกจากเรื่องราวที่เกี่ยวกับวิชาการคนตรีแล้ว ท่านยังอบรมสั่งสอนด้านการประพฤติ ปฏิบัติตน ตามแบบแผนของวัฒนธรรมไทยด้วย This qualitative research, entitled "National Artist Wisdom: Master Samran Koetphol", aims to investigate the Thai musician artist's history, works, musical stylistic identity, theoretical thoughts, and knowledge transmission. The data to be presented for the study were qualitatively gathered from various resources including primary resources, secondary resources, fieldwork observations, and related personal formal interviews.

Master Samran Koetphol was born in musician family on July 22, 1930, at the province of Phra Nakhorn Si Ayutthaya. Master Samran Koetphol began his Thai music lesson at the age of nine. He continued his Thai music studying at Thai musician school of the Pattayakosol family. In that meantime, he had studied various types of Thai traditional song performing, principles of Thai music composing, and modern Western music notation. In 1954, he received from Master Aat Sunthon the right as a Thai music Wai Khru ceremony master and all Thai music scores those which used to be the *Pattayakosol* family's collection. In addition to his musical role model, Master Samran Koetphol has been a Thai traditional medical doctor and the village-chief of the Bangchanee sub district of Bangban district as well. He received the honor high esteem of the National Artist of the Performing Art (Thai traditional music) of the year 2005. In 1945, Master Samran Koetphol created his first composition entitled Phleng Sammainai Thao. Years later came after a number of various types of works including Thai music for solo instruments, Phleng Na Pat, Phleng Homrong (the overture), Phleng Thao, Phleng Samchan, Phleng Reuang (the suite), dances, song for solo singing, Phleng Tap (the song cycle), and transcribing Thai music in modern Western music notation. Master Samran Koetphol's musical stylish identity is prominently integrated from aspects of conservative thought of the Pattayakosol school formal structure, specific sophisticated skill in Ranad Ek improvisation, having creative inspiration, and personalities of an excellent music teacher as well as National Artist being.

In his scholastic works, Master Samran Koetphol wrote a number of articles and treatises comprising of principles of *Phleng Na Pat*, Thai music compositional techniques etc. In addition to be mentioned previously, he also composed different types of Thai music such as songs of the Thai nationalism, songs in foreign styles (Chinese, Khmer, Farang, Laos styles), and song cycle based on the modern Thai popular tunes (*Phleng Thai Sakon* and *Phleng luk Thung*).

In his pedagogical techniques, Master Samran Koetphol has highly attention to his student's learning. He has created new technique methods of teaching Thai music instrumental improvisation. He has been teaching not only in instrumental performing but also in the knowledge of conventional manners for the Thai artist's expression, Thai music history, Thai music ensemble adjustment, and other concerned of his life experiences aside from those which involved the mentioned musical knowledge.